

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.11-610 556
Konu : Iğdır Milletvekili
Dr.Sinan OĞAN'ın
Yazılı soru Önergesi

06 Şubat/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 30.01.2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.00-44941 sayılı yazınız..

Iğdır Milletvekili Dr.Sinan OĞAN'ın Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu, T.B.M.M. 7/3054 Esas No'lu yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (2 sayfa)

**İĞDIR MİLLETVEKİLİ
SAYIN SİNAN OĞAN'IN
T.B.M.M. 7/3054 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR :

İğdir'da ve çevre illerde yaşanan hava kirliliği nedeniyle halk sağlık sorunları yaşamakta ve kentin havası özellikle kış aylarında ciddi şekilde bozulmaktadır. Olumsuz hava şartlarının uzun süre etkisini sürdürdüğü İğdir'da hem soğuk hem de havadaki karbon monoksit oranının ciddi seviyelere ulaşmasıyla kış aylarında hastalıkların artışlarında büyük artış görülmektedir. Bu problemin temel nedeni ise İğdir'daki kalitesiz kömür kullanımı ve doğalgaz hattının henüz kente ulaşmış olmamasıdır.

- 1- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından İğdir'da meydana gelen bu hava kirliliğinin giderilmesi adına herhangi bir çalışma yapılmış mıdır? Yapılmadıysa böyle bir proje var mıdır?
- 2- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından İğdir'daki karbon monoksit oranının ölçümü ve diğer illerle karşılaştırması yapılmış mıdır?
- 3- İğdir'ın çok yakınlarına kadar gelen doğalgaz boru hattının İğdir sınırlarına gelmesi için ve hava kirliliğinin sona ermesi adına Enerji Bakanlığı ile koordineli bir çalışmaya girilmiş mi?
- 4- İğdir'daki halkın kömürün neden olduğu hava kirliliğinden etkilenmesini asgari oranlara düşürmek için kalitesiz kömür yakan yoksul vatandaşlara devlet eliyle kaliteli kömür dağıtılma olanağı var mıdır?

CEVAPLAR :

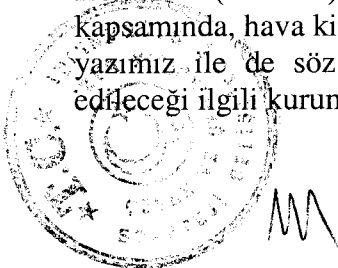
1- İğdir İlinde oluşan hava kirliliğinin en önemli sebebi topoğrafik yapısıdır. Etrafı yüksek dağlarla çevrili çanak şeklinde bir il olduğundan, dağlar hava sirkülasyonuna izin vermemektedir.

İl Meteoroloji Müdürlüğünden alınan verilere göre ilimizde rüzgâr hızı, yağış oranı ve nem oranı çok düşüktür. Kirli havanın dağılması için en az 3 m/sn civarında rüzgar hızına ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak İğdir'daki rüzgar hızı, yıllık ortalama 1.2m/sn olup, ısınma dönemi aylarının rüzgar hızı ortalaması ise, 1.01m/sn dir.

Ayrıca ilimizde rüzgar erozyonu da yaşanmaktadır. Rüzgar, erozyondan aşınmış çıplak tepelerden aşındırdığı toprağı, şehrin üzerine taşımaktadır. Bu nedenle yaz aylarında bile ilimizin toz oranı yüksek olmaktadır.

Hava tabakasının ilimiz üzerini bir sera gibi kapatması, kış dönemi öncesi baca temizlik ve bakımlarının yaptırılmaması, kalorifer kazanının usulüne uygun olarak yakılmaması, kalorifer kazanlarının ehliyetsiz kişiler tarafından yakılması, aynı zamanda kalorifer ve sobalarda naylon, poşet ve kömür torbalarının da yakılması, hava kirliliğinin artmasına sebep olan diğer faktörlerdir.

İğdir İlimiz, Bakanlığımız tarafından hazırlanan Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü (IKHKK) Yönetmeliği ile Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi Genelgesi kapsamında, hava kirliliği açısından 1. grup iller arasında değerlendirilmiş olup, 18.10.2011 tarihli yazımız ile de söz konusu Genelgenin uygulanmasına 2011-2012 kış sezonunda da devam edileceği ilgili kurumlara bildirilmiştir.

Bu genelge ve yazımız ile Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde hava kalitesi izleme istasyonlarından alınan veriler Bakanlık ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri tarafından takip edilmekte olup, sınır değerlerin ve uyarı eşiklerinin aşılması durumunda Valilik tarafından gerekli uyarılar ve çalışmalar yapılmaktadır.

Hava kirliliğini ve hava kirliliğinin olumsuz etkilerini gidermek amacıyla ilimizde hava kirliliği ile mücadele çerçevesinde, her yıl İl Mahalli Çevre Kurulunda ilimizde kullanılacak yakıt kriterleri, kalorifer yakma saatleri, yakma teknikleri belirlenmektedir. Alınan bu kararın uygulanabilirliğinin sağlanması amacıyla, Müdürlüğümüz elemanları ve Belediye Zabıta Müdürlüğü personelinin denetim ekibi oluşturulmuş olup, kömür satıcıları, ev, işyerleri ve Kamu Kurum Kuruluşlarının denetimleri yapılmaktadır.

Ayrıca, İl Müdürlüğümüzce, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının yakıt alımları esnasında, ihaleye konu kömürlerinden numune alınarak, analize gönderilmektedir.

İl Müdürlüğümüzce yine vatandaşlarımızın araçlarının egzoz gazı emisyon ölçümlerine ilişkin denetimler yapılmaktadır.

İğdır İlimizde bulunan Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonundan sürekli olarak hava kalitesi ölçümleri yapılmaktadır. İstasyondan yapılan ölçümler (PM₁₀) ve (SO₂) kirliliği üzerinedir.

2011 yılında (PM₁₀) parametresinde kirlilik düzeyi 2010 yılına göre %48 oranında azalma eğilimi göstermiştir. (SO₂) ve (PM₁₀) parametrelerinde uyarı eşik değerleri açısından herhangi bir aşım durumu görülmemiştir.

2- İğdır İlimizde bulunan Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonunda karbonmonoksit ölçüm cihazı bulunmamaktadır. Şehirdeki araç trafiği göz önünde bulundurulduğunda, Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği'nde yer alan karbonmonoksit konsantrasyonu sınır değerinin aşılması beklenmediğinden, trafik istasyonu kurulması öngörülmemektedir.

Bununla birlikte, Bakanlığımız tarafından yapılacak olan Hava Kalitesi Ön Değerlendirme çalışmaları kapsamında Yönetmelikte öngörülen süreler esas alınarak 2012-2013 döneminde kısa süreli karbonmonoksit ölçümü yapılarak, sonuçlar mevzuat kapsamında değerlendirilecektir.

3- İl Müdürlüğümüzce, hava kirliliğinin çözümü için doğalgazın bir an evvel getirilmesi ve kullanımının yaygınlaştırılması gerektiği her fırsatta dile getirilmiştir. İğdır Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü tarafından, İl Müdürlüğümüzce verilen bilgiler de esas alınarak, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığı'na 08.12.2012 tarihli yazı ile durum bildirilmiş ve doğalgazın getirilmesi talep edilmiştir. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu' nun Valiliğe gelen 21.12.2011 tarihli cevabi yazısında şehir içi doğal gaz dağıtım lisans ihalesine çıktığı, ancak katılımcı şirketlerin belirlenen tarihlerde ihale dosyası almaya yada teklif vermeye gelmemesi sebebiyle ihalenin neticelendirilemediği belirtilmiştir.

4- 25/11/2011 tarihli ve 28095 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2011/2320 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'na göre Sosyal Yardımlaşma Vakfı aracılığıyla dağıtılan kömürlerin "Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği"ne uygun olacağı belirtilmiştir.

Dağıtımı yapılan kömürler Valiliklerce denetlenmekte olup, denetim sırasında kömürlerden numune alınarak yetkili laboratuvarlarda analizleri yaptırılmaktadır. Analiz sonuçlarının sınır değerleri sağlamaması durumunda söz konusu kömürler toplatılarak, özellikleri taşıyan kömürlerle değiştirilmektedir.

